مقایسه معیارهای رشد در نوزادان متولد شده از حاملگی ناشی از تزریق داخل سیتوپلاسمی اسپرم با بارداری طبیعی بر اساس جنس نوزاد

معصومه حاج شفيعها*'، نازيلا كيارنگ'، ژيلا طيب قاسمي"، زهرا شهبازي ٰ، ناهيد اسدى '، سيما اشنوئي '

تاريخ دريافت 1392/07/04 تاريخ پذيرش 1392/09/14

چکيده

پیش زمینه و هدف: تلقیح داخل سیتوپلاسمی اسپرم یکی از روشهای کمک باروری است که اطمینان از موثر و مطمئن بودن این روش همواره مورد تردید بوده است. اندازه وزن، قد و دور سر نوزادان در زمان تولد از معیارهای مهم سلامت نوزاد محسوب میشود. نتایج مطالعات بیانگر ارتباط کم وزنی هنگام تولد و افزایش خطر ابتلا به بیماریهای قلبی عروقی و سایر بیماریهای مزمن میباشد. هدف از پژوهش حاضر مقایسه وزن، قد و دور سر نوزادان متولد شده ناشی از حاملگی به روش تلقیح داخل سیتوپلاسمی اسپرم با نوزادان متولد شده پیامد بارداری طبیعی میباشد.

مواد و روشها: در این پژوهش مقطعی تحلیلی شاخصهای ۸۱ نوزاد متولد شده به روش ICSI با ۱۱۰ نوزاد متولد شده پیامد بارداری طبیعی مورد مقایسه قرار گرفتند. پس از جمع آوری اطلاعات مرتبط با وزن، قد، دور سر و جنسیت نوزادان با استفاده از کارت واکسیناسیون کودک، ارتباط بین این متغیرها و نـوع حاملگی با استفاده از آزمونهای کای دو و تی تست در نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافتهها: در پژوهش حاضر وزن، قد و دور سر نوزادان متولد شده ناشی از حاملگی به روش تلقیح داخل سیتوپلاسمی اسپرم تفاوت معنیداری با نوزادان متولد شده پیامد بارداری طبیعی نداشتند (به ترتیب مقدار P: ۱/۶۹، ۲/۱۷، ۱/۲۰). اگرچه جنسیت نوزادان متولد شده در این دو روش باردار به شکل معنیداری متفاوت از یکدیگر بود، با این حال نوزادان متولد شده در حاملگیهای به روش تلقیح داخل سیتوپلاسمی اسپرم در مقایسه با نوزادان متولد شده به روش حاملگی طبیعی از نظر شاخصهای مورد بررسی تفاوت معنیداری را نشان ندادند.

بحث و نتیجه گیری: به نظر میرسد استفاده از روش تلقیح داخل سیتوپلاسمی اسپرم تأثیری روی قد و وزن و دور سر نـوزادان متولـد شـده بـه ایـن روش حاملگی نداشته و میتواند یکی از نکات مثبت در راستای بی خطر بودن استفاده از روش تلقیح داخل سیتوپلاسمی اسپرم در سلامت جنین و نـوزاد محسـوب شود.

کلید واژهها: وزن، قد، دور سر، تزریق داخل سیتوپلاسمی اسپرم، بارداری طبیعی

مجله پزشکی ارومیه، دوره بیست و چهارم، شماره یازدهم، ص۹۲۶-۹۲۲، بهمن ۱۳۹۲

آدرس مکاتبه: ارومیه، خیابان کاشانی، مرکز تحقیقات بهداشت باروری، کد پستی:۵۷۱۵۵-۵۷۱۵۶، تلفن: ۰۹۱۴۳۴۱۶۷۴۵ Email: mhajshafiha@gmail.com

مقدمه

روش تلقیح داخل سیتوپلاسمی اسپرم یکی از روشهای کمک باروری است که از زمان استفاده از ایس روش

نگرانیهایی در مورد موثر و مطمئن بودن این فن وجود داشته و دارد. لذا پیگیری مناسب نـوزادان متولـد شـده از ایـن روشهـا میتواند در اثبات یا نفی این نگرانیها کمک کننده باشد.

^۱ متخصص زنان- زایمان-فلوشیپ نازایی-دانشیار گروه رنان و زایمان دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، مدیر گروه ناباروری، مرکز تحقیقات بهداشت باروری، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، ارومیه، ایران **(ن**ویسنده مسئول)

ٔ کارشناس پرستاری، پرستار بخش نازایی درمانگاه زنان و نازایی کوثر ارومیه

^۳ کارشناس مامایی، پرستار بخش نازایی درمانگاه زنان و نازایی کوثر ارومیه

^{*} دانشجوی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

[°] کارشناس پرستاری، پرستار بخش نازایی درمانگاه زنان و نازایی کوثر ارومیه

⁷ کارشناس ارشد اپیدمیولوژی، کارشناس پژوهشی مرکز تحقیقات بهداشت باروری، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

یکی از مسائل مهم که شاید بتواند نشانگر رشد طبیعی این نوزادان باشد مقایسه وزن، قد و دور سر نوزادان متولد شده در این روش با نوزادان متولد شده به دنبال حاملگی طبیعی است چرا که مطالعات نشانگر این هستند که بچههای با وزن کم هنگام تولد در خطر بالاتر بیماریهای قلبی عروقی و سایر بیماریهای مزمن میباشند (۱).

برخی مطالعات نشانگر وزن کم نوزادان متولد شده به دنبال استفاده از فناوریهای کمک به باروری شامل تزریق درون رحمی ^۱ روش تلقیح داخل سیتوپلاسمی اسپرم در مقایسه با نوزادان متولد شده به دنبال حاملگیهای طبیعی میباشد(۱-۳). در حالی که سایر پژوهشها تفاوت بارزی در وزن هنگام تولد، رشد، تکامل و ضریب هوشی این نوزادان گزارش نکردهاند (۴-۶). حتی برخی مقالات بیانگر بلندتر قد بودن نوزادان متولد شده به دنبال بارداریهای ناشی از تزریق درون رحمی در مقایسه با نوزادان متولد شده از حاملگی طبیعی میباشد(۷).

در برخی مطالعات نیز متوسط وزن و قد هنگام تولد در نوزادان متولد شده به دنبال تزریق درون رحمی کمتر از نوزادان با حاملگی طبیعی گزارش شده است ولی این تفاوت در بین ۲۲/۴ ماهگی از بین میرود، اما در همین مطالعه دور سر این نوزادان باهم تفاوتی نداشته است (۳). همان گونه که دیدیم در مطالعات مختلف نتایج متفاوت و گاهاً متناقضی وجود دارد که نشانگر نیاز به مطالعات وسیعتر در این زمینه است لذا در این مطالعه قد و وزن و دور سر نوزادان تک قلوی متولد شده به دنبال تلقیح داخل سیتوپلاسمی اسپرم در مقایسه با حاملگی طبیعی و همچنین جنسیت نوزادان متولد شده و نیز قد و دور سر و وزن این نوزادان بر اساس جنسیت آنها را با هم مقایسه نمودیم.

مواد و روشها

در این پژوهش مقطعی تحلیلی شاخص های رشد ۸۱ نوزاد

متولد شده به روش تلقیح داخل سیتوپلاسمی اسپرم با ۱۱۰ نوزاد متولد شده پیامد بارداری طبیعی مورد مقایسه قرار گرفتند. اطلاعات مرتبط با وزن، قد، دور سر و جنسیت نوزادان در مصاحبه تلفنی با خانواده بیمار با استفاده از کارت واکسیناسیون کودک جمع آوری گردید. در جمع آوری اطلاعت مرتبط با شاخصهای مورد بررسی نوزادان متولدشده به روش حاملگی طبیعی از کارت واکسیناسیون کودکان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی ارومیه استخراج گردید. جهت سنجش ارتباط بین وزن، قد و دور سر و نوع روش حاملگی از آزمونهای کای دو و تی تست استفاده شد. دادهها با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

يافتهها

در این مطالعه شاخصهای وزن، قد و دور سر ۸۱ نوزاد حاصل از روش تلقیح داخل سیتوپلاسمی اسپرم با ۱۱۰ نوزاد متولد شده پیامد حاملگی طبیعی مورد مقایسه قرار گرفتند. این نوزادان از حاملگیهای ۳۷ هفته و بالاتر متولد شده بودند. در نوزادان تک قلو ناشی از روش تلقیح داخل سیتوپلاسمی اسپرم (۸/۳۵درصد) ۴۳ مورد دختر و (۶/۶۴درصد) ۳۸ پسر در نوزادان تک قلوی ناشی از حاملگی خودبهخود ۶۹ (۲/۱۶درصد) پسر و ۴۱ (۳/۳درصد) دختر بودند. در این مطالعه تفاوتی در قد، وزن و دور (۳/۳درصد) دختر بودند. در این مطالعه تفاوتی در قد، وزن و دور با حاملگی طبیعی دیده نشد (جدول ۱). اگرچه در پژوهش حاضر با حاملگی طبیعی دیده نشد (جدول ۱). اگرچه در پژوهش حاضر با حاملگی طبیعی دیده نشد (جدول ۱). اگرچه در پژوهش حاضر میتوپلاسمی اسپرم بیشتر از نوزادان دختر متولد شده در حاملگی میتوپلاسمی اسپرم بیشتر از نوزادان دختر متولد شده در حاملگی موزی جنین، در مقایسه پارامترهای عنوان شده تفاوت معنی داری در مقایسه بین دو گروه دیده نشد (جدول ۴۵).

خودبهخود طبيعي				
Pvalue T-test	حاملگى خودبەخود	ICSI	روش حاملگی متغیر	
.1848	8780 ±4/9	TTTD±F9T	وزن (g)	
./٢٧۶	۵./۲۲±۲/۱۳	49/91 ±4/17	قد (cm)	
·/٣٨۵	30/+7±1/79	34/29±7/40	دور سر(cm)	

جدول شماره (۱): مقایسه وزن-قد و دور سر نوزادان تک قلوهای متولد شده به دنبال ICSI با حاملگی های

¹IVF: In Vitro Fertilisation

Pvalue X2 test	حاملگى خودبەخود	ICSI	روش حاملگی متغیر
./	89 (%87/V)	۳۸ (%۴۶/۹)	پسر
	FI (%TV/TI)	۴۳ (۵۳/۱)	دختر

جدول شماره (۲): مقایسه جنسیت نوزادان تک قلو متولد شده به دنبال ICSI با حاملگی خودبهخود

جدول شماره (۳): مقایسه دور سر - قد و وزن نوزادان پسر تک قلوی متولد شده از ICSI با حاملگیهای خودبهخود

Pvalue T-test	حاملگى خودبەخود	ICSI	روش حاملگی متغیر
•199	34. 0 ±41	2222 222 222	وزن (g)
•/497	6./27±./22	49/10 ±8/6	قد (cm)
·/YX۶	3/1V±1/48	ra/ta±t/9a	دور سر(cm)

- قد و وزن نوزادان دختر تک قلوی متولد شده از ICSI با حاملگیهای خودبهخود	ه دور سر	، (۴) : مقایسا	جدول شمار

Pvalue T-test	حاملگى خودبەخود	ICSI	روش حاملگی متغیر
•/٩٣•	ΨΥ·· ±ΨλΔ	77 • A±& • F	وزن (g)
•/٣٧٩	0.161±1/9	49/98 ±7/8	قد (cm)
•/18٣	**/v9±1/r	30/30 ± 1/94	دور سر(cm)

بحث و نتيجه گيرى

در پژوهش حاضر پارامترهای رشد و تکامل جنین یعنی وزن، قد و دور سر در نوزادان متولد شده به روش تلقیح داخل سیتوپلاسمی اسپرم با نوزادان متولد شده ناشی از حاملگی طبیعی مورد مقایسه قرار گرفتند. نتایج پژوهش بیانگر عدم تفاوت در این پارامترها در دو گروه مورد بررسی میباشد. با این حال تعداد دختران متولد شده از روش تلقیح داخل سیتوپلاسمی اسپرم بیشتر از نوزادان متولد شده از حاملگی طبیعی بود که میتواند ناشی از انتخاب اسپرم در آزمایشگاه برای تزریق باشد که اسپرمهای حاوی کروموزومهای Y دارند که باعث انتخاب بیشتر این اسپرمها برای تزریق میگردند که این نیاز به مطالعه در این زمینه دارد.

از سال ۱۹۹۱ روش تلقیح داخل سیتوپلاسمی اسپرم به عنوان یکی از روشهای درمان ناباروری بکار گرفته شد اگرچه پیامد این حاملگیها مورد ارزیابی قرار می گرفت ولی چگونگی رشد و تکامل این نوزادان در کمتر مراکزی مورد ارزیابی قرار می گیرد. نکته مهم در این روش جدید، ایمن بودن این روشها و چگونگی رشد این نوزادان می باشد (۸). کم وزنی هنگام تولد یکی از علل زمینه ساز

در بروز بیماری های قلبی عروقی و سایر بیماری های مزمن محسوب می شود برخی مطالعات نشانگر وزن کم نوزادان متولد شده به دنبال تزریق درون رحمی یا تلقیح داخل سیتوپلاسمی اسپرم نسبت به حاملگی های طبیعی حتی بعد از کنترل تأثیر متغیرهای مهم مادری مانند سن و جنس و سایر عوامل زمینه ساز مادری این ارتباط دیده می شود می باشند (۱-۳). اگرچه مکانیسم اصلی تأثیر وزن هنگام تولد در بروز بیماری های مزمن و... کاملاً مشخص نیست با این حال در برخی پژوهش ها به دلایلی همچون اثرات دیررس هورمون های تحریک تخمک گذاری، خود روش تزریق درون رحمی یا روش تلقیح داخل سیتوپلاسمی اسپرم (گرفتن تخمک، محیط کشت، انتقال جنین) فاکتورهای موجود در مادران که سبب ساب فرتیلیتی شدهاند و تعداد جنین های منتقل شده، فاکتورهای مستقل مادری مثل سن، پاریتی و مصرف اشاره نمودهاند، که دو فاکتور اول می تواند عامل این اختلالات وزن در

در برخی مطالعات هم تفاوت بارزی در وزن هنگام تولد، رشد و تکامل و IQ این نوزادان نسبت به نوزادان متولد شده از حاملگی طبیعی دیده نشده است(۴-۴)، به گونهای قد نوزادان متولد شده در حاملگیهای ناشی از تزریق درون رحمی بلندتر از قد نوزادان

متولد شده به روش حاملگی طبیعی بوده و سطح سرمیIGF II و نسبت IGF I به IGFβP₁ بیشتر و سطح HDL بالاتر و تری گلیسیرید کمتر و نسبت کلسترول توتال پایین تر بوده است (۹). این اطلاعات میتواند اطمینان بخش بودن روش تلقیح داخل سیتوپلاسمی اسپرم را در رشد طبیعی بچههای حاصل از آن در پی داشته باشد. فاکتورهای تأثیر گذار روی وزن جنین (البته به طور خفیف) عبارتند از وزن و قد مادر، مدت نازایی، تعداد میادو تروپین، مقدار مصرف گنادوتروپینها، تعداد اووسیتهای بدست آمده اثری روی وزن جنین نداشتهاند. لذا فرضیه تأثیر تحریک تخمک گذاری به عنوان عامل احتمالی در کاهش وزن جنینهای حاصل از ART را رد مینماید(۱۰). با این حال لازم

- Basatemur E, Shevlin M, Sutcliffe A. Growth of children conceived by IVF and ICSI up to 12 years of age. Reprod Biomed Online 2010;20(1):144-9.
- Woldringh GH, Hendriks JC, van Klingeren J, van Buuren S, Kollee LA, Zielhuis GA, et al. Weight of in vitro fertilization and intracytoplasmic sperm injection singletons in early childhood. Fertil Steril 95(8):2775-7.
- Bonduelle M, Ponjaert I, Steirteghem AV, Derde MP, Devroey P, Liebaers I. Developmental outcome at 2 years of age for children born after ICSI compared with children born after IVF. Hum Reprod 2003;18(2):342-50.
- Brandes JM, Scher A, Itzkovits J, Thaler I, Sarid M, Gershoni-Baruch R. Growth and development of children conceived by in vitro fertilization. Pediatrics 1992;90(3):424-9.
- Griesinger G, Kolibianakis EM, Diedrich K, Ludwig M. Ovarian stimulation for IVF has no quantitative association with birthweight: a registry study. Hum Reprod 2008;23(11):2549-54.

شده از ICSI هم در رحم مادر، هم در طی سالهای اولیه زنـدگی انجام پذیرد.

تقدیر و تشکر

بلاشک پژوهش حاضر بدون همکاری و زحمات بی شائبه همکاران محترم بخش زنان و زایمان زایشگاه کوثر، درمانگاه تخصصی و ناباروری کوثر، همکاران و مادران مراجعه کنندگان محترم مراکز بهداشتی درمانی به ویژه پایگاه بهداری، بیماران مراجعه کننده به درمانگاه ناباروری ممکن نبود. لذا مرکز تحقیقاتی بهداشت باروری دانشگاه علوم پزشکی ارومیه به عنوان سازمان اجرا کننده طرح پژوهشی نهایت تشکر و قدردانی را از نامبردگان اعلام میدارد.

References:

- Infertility & Reproduction Health Center. IVF, ICSI Babies as Healthy as Others [Internet]. [cited 2014 Jan 13]. Available from: http://www.webmd.com/infertility-andreproduction/news/20030702/ivf-icsi-babies-ashealthy-as-others
- Koivurova S, Hartikainen AL, Sovio U, Gissler M, Hemminki E, Jarvelin MR. Growth, psychomotor development and morbidity up to 3 years of age in children born after IVF. Hum Reprod 2003;18(11):2328-36.
- Miles HL, Hofman PL, Peek J, Harris M, Wilson D, Robinson EM, et al. In vitro fertilization improves childhood growth and metabolism. J Clin Endocrinol Metab 2007;92(9):3441-5.
- BIONEWS. Good news for IVF and ICSI families [Internet]. [cited 2014 Jan 13]. Available from: http://www.bionews.org.uk/page_11671.asp
- Newzealand researchers. IVF births result in taller children: NZ study [Internet]. [cited 2014 Jan 13]. Available from: http://phys.org/news/2010-10-ivfbirths-result-taller-children.html

COMPARISON BETWEEN GROWTH DEVELOPMENT OF CHILDREN CONCEIVED BY ICSI AND CHILDREN CONCEIVED NATURAL PREGNANCY

Masoume Hajishafiha^{*1}, Nazila Kiarang², Jila Tayeb Gasemi³, Zahra Shahbazi⁴, Nahid Asadi⁵, Sima Oshnouei⁶

Received: 26 Sep, 2013; Accepted: 5 Nov, 2013

Abstract

Background & Aims: Since the widespread application of the ICSI technique has raised concerns about the efficacy and safty of this technique. This supports the need to advise these couples properly and to continue follow – up of the newborns to facilitate accurate evaluation of the risks after ICSI. Epidemiologic studies have established associations between intrauterine and extrauterine growth restriction and the risk of development of health problems in later life, for example, cardiovascular disease.

The aim of our study was to compare birth weight, height and head circumference in the ICSI term singleton with these of term. In addition we investigated whether are difference within these groups for sex (male, female).

Materials & Methods: The study included 81 ICSI and 110 naturally conceived term singleton (gestational age of \geq 37 weeks). Information on pregnancy outcome was retrieved from medical records.

Results: Our study shows that term ICSI singletons had not significantly difference birth weight, height and head circumference from a national reference group. In addition we shows that there are not differences within these groups for sex(male, female).

Conclusion: No differences in birth weight, height and head circumference between the children. Conceived with ICSI and those Conceived naturally. Children sex was higher female in the children conceived with ICSI.

Key words: weight, height, head circumference, ICSI, natural pregnancy.

Address: Associate professor of obstetric & Gynecology, head of fertility/infertility group, Reproductive Health Research Center, Urmia University of Medical Sciences, Urmia,Iran, Tel:09143416745

E-mail: mhajshafiha@gmail.com

SOURCE: URMIA MED J 2014: 24(11): 926 ISSN: 1027-3727

¹ Associate Professor, Obstetric & Gynecology Deapartment, Fertility/Infertility group, Reproductive Health Research Center, Urmia University of Medical Sciences, Urmia,Iran (Corresponding Author)

² Nurse of IVF, Motahhari Hospital, Urmia, Iran

³ Midwife of IVF, Motahhari Hospital, Urmia, Iran

⁴ Medical Practitioner, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran

⁵ Nurse of IVF, Motahhari Hospital, Urmia, Iran

⁶ MSc of Epidemiology, Reproductive Health Research Center, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran